

MAPA TRAS A ZASTAVENÍ

HRADSKÁ STEZKA

- 1 Máchadlo
- 2 Dubová Hora
- 3 Roverské skály
- 4 Dřevčice

VYHLÍDKOVÁ STEZKA

- 5 Zakšín
- 6 Dražejov
- 7 Kluk
- 8 Nedamov
- 9 Plešivec
- 10 Korce

MLÝNSKÁ STEZKA

- 11 Deštná
- 12 Panská Ves
- 13 Křenov

ZÁMECKÝ OKRUH

- 14 Nový Berštejn
- 15 Černý rybník

Dále v mapě:

PROKOPSKÁ SPOJKA

PTAČÍ SPOJKA

DUBSKÉ ŠVÝCARSKO

Vítáme vás u nás. Je zvláštní, ale vlastně celkem logické, že pro zdejší krásný, tak identický, nezaměnitelný kout země české dlouho neexistovalo jednoznačné či jednotné pojmenování. Přírodní podmínky zdejší krajiny totiž nedovolily tak intenzivní zemědělskou kolonizaci jako v okolních oblastech, a tak zdejší kraj celou svou historii zůstával na pomezí zájmů a tím i administrativních celků. I dnes leží na trojmezí tří krajů. Přestože se tu v rámci Čech stále nacházíme ve vnitrozemí, zároveň – podobně jako u pohraničních hor – dále od civilizace. Ne náhodou tedy právě sem tak často vedly kroky Karla Hynka Máchu, aby odtud čerpal inspiraci pro vrcholná literární díla své doby a v lůně přírody i konejšil svoji duši, rozervanou úvahami o odloučení člověka od přírody. Teprve nedlouho užívanému názvu „Máchův kraj“ ovšem už od konce 19. století předcházela název od místních romantiků – Dubské Švýcarsko. Proč „Švýcarsko“?

Celkem 15 stanovišť propojují tématické stezky, vedené po turisticky značených trasách:

HRADSKÁ STEZKA – vychází z Dubé, provede vás okolo skalního hrádku Čap, přes Zámecký vrch a Dřevčice na Chudý hrádek, odkud pak vkročíte do úvalu Holanských rybníků, v kterém je hned několik dalších zřícenin hradů či tvrzí.

VYHLÍDKOVÁ STEZKA – odpojuje se od Hradské, lemují jižní obvod oblasti a na jejím severovýchodním cípu pokračuje do Podbezdězí, k Máchovu jezeru; za mnoha místech se otevírají překvapivě daleké výhledy.

MLÝNSKÁ STEZKA – vychází z Deštné, ve vodnatých údolích se věnuje fenoménu mlýnů, a pod Beškovským vrchem se připojuje na Vyhlídkovou stezku.

ZÁMECKÝ OKRUH – vychází z Dubé okolo Nového Berštejna a vrací se okolo kempu do města.

PROKOPSKÁ SPOJKA – propojuje Mlýnskou stezku okolo proslulé sochy a unikátní sušárny chmele s městem Dubou.

PTAČÍ SPOJKA – prochází Ptačím dolem, propojuje Zámecký okruh s Vyhlídkovou stezkou.

Město Dubá děkuje všem autorům a archivům za umožnění reprodukce použitého materiálu k výrobě informačních panelů.

Markéta Myšková – zpracování textů
Jiří Adamovič – zpracování textu „Roverské skály“, fotografie
Petr Kmínek – redaktor, popisky k obrázkům a mapám, popisy horstev a vrchů ve všech panoramatech, některé doplňky map místopisným obsahem, doplňky textů, fotografie
Pepa Středa – hlavní fotograf většiny fotografií, zhotovení panoramat
Archiv Města Dubá – letecký pohled na autokemp
Markéta Slezák – fotografie berštejnského zámku
Archiv Stanislava Dulíka a vydavatelství Baron – dobové pohlednice
Geodézie On Line, spol. s r.o. – vyhotovení mapových podkladů turistických map
ČÚZK – mapové podklady – 1. vojenské mapování (cca 1764–1783), 2. vojenské mapování (1847/8), císařské otisky stabilního katastru (1843)
Grafické zpracování a výroba panelů – Vallco Doksy, 2019

Grafické zpracování a sazba: Marcela Réblová
Tisk © 2019, Vallco, grafické studio a tiskárna Doksy

Projekt DUBSKÉ ŠVÝCARSKO – systém odpočívadel s informačními panely o kulturně-historickém a přírodním dědictví krajiny byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Představíme-li si typickou českou krajinu, v představách se nám pravidelně opakuje rozvolněné střídání lučnatých niv, polí a zalesněných anonymních vršků (chlumů), a ten určitý stereotyp působí klidným dojmem. Na severu Čech jsou četnější útulná přírodní zákoutí, ale celkově je reliéf divočejší, každý kopec jiný, identický, a místo do klidného údolí se z něj mnohdy „propadáte“ přímo do skalnaté rokle. Na jihu Čech se krajinná scenerie mění po 5 kilometrech, tady po 500 metrech. Jako „Švýcarsko“ byly pojmenovány nejprve jiné známé a takto nebývale fragmentované krajiny – České Švýcarsko a Saské Švýcarsko. Pojmeme „Švýcarsko“ se přitom vyjadřovala pestrost a atraktivnost krajiny, bohaté na skalní labyrinty a korunované velebně k nim shlížejícími horami a hůrkami, zbytky středohorských vulkánů. Zdejší „Švýcarsko“ do sebe zahrnovalo jak část, která je dnes známá spíše pod pojmem Kokořínsko, tak také od Dubé na druhou stranu ležící skalnatý hvozdu, kterému vévodí hora Vlhošť. A přídomek „Dubské“ odpovídá sídlu někdejších – i okresních – úřadů v městečku, jehož prosperita a proslulost byla dána též rozvinutým chmelařstvím.

Po chmelařství už tu nacházíme jen ojedinělé památky, ale krajinný svéráz tu zůstal. Václav Cílek výstižně charakterizuje zdejší kraj jako „tři krajiny v jedné“. Dnešní - už poněkud rozmazlený - člověk se „stáhl“ do střední etáže, víceméně zemědělské krajiny. My vás tímto zveme též do vyšších pater, kde si na vulkanických výchozech můžete vychutnat doširoka otevřené daleké výhledy, anebo do „suterénu“, kde můžete ve skalnatých roklích pocítit ono lechtavé tajemno, které ovšem nechce být nikdy dočista odhaleno.

Petr Kmínek z Dřevčic

MÁCHADLO

Zastávka u vydatného pramene ve městě Dubá, s pojednáním o někdejších rybnících.

DUBOVÁ HORA

Zastávka v osadě Horní Dubová Hora, spojená s pozvánkou na skalní hrádek Čap.

ROVERSKÉ SKÁLY

Zastávka u osady Butterberg, která je jednou ze vstupních bran do labyrintů skalnatého hvozdu pod horou Vlhošť.

DŘEVČICE

Zastávka na návsi, která je ideálním východištěm jak pro milovníky přírody, tak pro obdivovatele odvázně stavěných hrádků.

ZAKŠÍN

Zastávka u rybníčku v poklidné části vsi, spojená s pozvánkou na protější skalní hrad.

DRAŽEJOV

Zastávka na návsi vsí, které by se pro její výšinnou polohu mohlo říkat „české Machu Picchu“.

KLUK

Zastávka na rozcestí malé osady, odkud se můžeme vydat do skalních roklí nebo na lučnatou náhorní plošinu, zakončenou sporými zbytky hrádku.

NEDAMOV

Zastávka při potoce na důležitém rozcestí, odkud všemi směry nacházíme něco zajímavého.

PLEŠIVEC

Zastávka za zvoničkou v náhorní osadě, kde luční polohy poskytují nádherné rozhledy.

KORCE

Zastávka na návsi prastaré vsi; Křížová cesta na Korecký vrch sice zanikla, ale vrcholek poskytuje nádherné a daleké výhledy.

DEŠTNÁ

Začátek stezky, která se věnuje osídlení údolí na horním toku říčky Liběchovky a fenoménu četných mlýnů.

PANSKÁ VES

Zastávka uprostřed vsi, která proslula lonosferickou observatoří, ale je východištěm i do nerušených přírodních scenerií.

KŘENOV

Zastávka na louce pod Kamenným vrchem nám připomene jeho „kameně růže“, ale zaujme především dalekým výhledem k Českému Středohoří.

NOVÝ BERŠTEJN

Zastávka u ohradní zdi parku zdejšího zámku nepojednává jen o něm, připomíná další zajímavé památky v blízkém okolí.

ČERNÝ RYBNÍK

Zastávka poblíž autokempu překvapí připomínkou, že se nacházíme uprostřed kaskády tří zajímavých mlýnů.